

Teorie a didaktika výchovy ke zdraví

Návrh krátkodobého projektu.

Téma: Pečujeme o své zdraví. Zdravotnická zařízení v naší obci.

Ročník: 3.

**Vypracovala: Eva Fenyková,
KS uč. 1.st. ZŠ, 5.ročník, 9.sem.**

Obsah:

1. hodina Český jazyk

1. Texty na procvičení učiva z pohádky M. Macourka , O hrochovi, který se bál očkování. Práce s textem. Určování vět jednoduchých, souvětí, přímá řeč, druhy vět. Vyhledání podstatných jmen?“, určení rodu a čísla. Vyhledání sloves, určení času. Doplnění vynechaných písmen, zdůvodnění pravopisu. Dále dle zvážení učitele.

Text:

B-l jeden hro- a ten měl hrozný stra- z očkování.M-slel na to doma, v parku, v biografu a nejčastěji na koupališti, kde se nejlíp přem-šlí. Ležel ve vodě a ř-kal si.

„Co kdy- u- to bude z-tra? Musím se zeptat, jestli někdo něco neví. Haló!, páni krokod-li,haló!, husy, rosn-čky , pane pel-káne! Nevíte náhodou, kdy už bude očkování? Nemá to b-t náhodou už z-tra.

2. hodina Matematika.

1. Slovní úlohy s tematikou zdraví, lidského těla apod. Opakování a procvičování násobilky, hry s čísly 1, 5, 8, 0,2,6. (150,155,158,112,156 – důležitá telefonní čísla.)

3. hodina Čtení a literární výchova (viz. příprava níže)

1. Seznámení s knihou Miloše Macourka Pohádky, prohlídka ilustrací Adolfa Borna.
2. Četba pohádky O hrochovi, který se bál očkování.
3. Seznámení s upraveným textem.
4. Dramatizace pohádky, hry určitých rolí.
5. Vlastní názory dětí, vyjádření k určitým situacím, porovnání s vlastními zkušenostmi.

4. – Prvouka (příprava níže)

1. Seznámení s očkovacím průkazem.
2. Rozhovor o nutnosti očkování, vlastní zkušenosti žáků.
3. Preventivní prohlídky.
4. Scénky na téma U lékaře. Přivolání první pomoci, zdravotnická zařízení v naší obci.
5. Práce s pracovním listem

5. hodina Tělesná výchova

1. Vycházka ke zdravotnímu středisku.

Upravený text:

O hrochovi, který se bál očkování

Vypravěč: Byl jeden hroch a ten měl hrozný strach z očkování. Myslel na to doma, v parku, v biografu a nejčastěji na koupališti, kde se nejlíp přemýšlí. Ležel ve vodě a říkal si.

Hroch: Co když už to bude zítra? Musím se zeptat, jestli někdo něco neví. Haló!!! páni krokodýli, haló!!! husy, rosničky, pane pelikáne!!! Nevíte náhodou, kdy už bude očkování? Nemá to být náhodou už zítra?

Krokodýli: Až to bude, tak to bude.

Vypravěč: Hulákali krokodýlové a pinkali si ve vodě velikým žlutým míčem, až voda stříkala.

Rosničky: Nač na to myslet, vždyť o nic nejde.

Vypravěč: Volaly rosničky a pouštěly si na břehu gramofonové desky s veselými písničkami.

Pelikán: Není pravda, že o nic nejde, očkování je důležitá věc.

Hroch: Jak je tohle možné, nikdo na očkování nemyslí, nejspíš nevědí, že se při očkování píchá jehlou.

Vypravěč: Hroch seděl a přemýšlel a jak tak přemýšlel, tak se celý potil strachy. A jak se tak jednou potil strachy, slyší zvonek pošťáková kola. (zvonění)

Pošťák: Dobrý den pane hrochu. To máme dnes krásné počasí. Mám tady pro vás lístek.

Hroch: Děkuji a nashledanou pane pošťáku. Kdo mi to jen může psát? Že by teta Matylda? Hm, DOSTAVTE SE K OČKOVÁNÍ. ÓÓÓ, ale ne, to snad není možné!!! Co mám dělat?? Lékaře poslechnout musím, prý to myslí dobře s mým zdravím.

Vypravěč: Hrochovo leknutí bylo tak silné, že na ulici přestaly jezdit električky, kterými zrovna jeli žirafy, zebry, klokani a také plameňáci na očkování. Po příjezdu na polikliniku se všichni postavili do řady a čekali. Rosničky si s sebou vzali gramofon s veselými písničkami, takže nějaká půlhodinka nikomu nevadila.

Pelikán: Kde je hroch? Měli bychom pro něj dojít. Půjdu se po něm podívat.

Vypravěč: Pelikán nemohl hrocha najít. Hledal všude, vtom najednou slyší cinkot skleniček v kredenci. Jde blíž a za záclonou vidí schovaného hrocha. Hroch se celý třásl, až v kredenci cinkaly skleničky.

Pelikán: Nebuď hloupý a pojď se nechat očkovat. Nic se ti nestane, trochu to píchne, to vydrží i docela malí králíci. Když nepřiđeš, budou se ti všichni smát, nestojí to za to.

Hroch: Dobrá, půjdu, ale budeš mě při tom držet za ruku

Pelikán: Dobře, budu tě držet za ruku

Vypravěč: A jak šli, potkávali slepice a slony a docela malé králíky a všichni říkali.

Zvířátka: To nic není, jenom to zašimrá, dá se to krásně vydržet, neboj se hrochu, jen žádný strach.

Hroch: Vám se to povídá, vy už to máte za sebou, ale co já?? (potichu pro sebe).

Vypravěč: Hroch s pelikánem došli do ordinace, kde už je očekával pan doktor.

Doktor: Vy jste úplně zpocený.

Pelikán: To je taková záliba, někdo rád hraje ping-pong a někdo se rád potí.

Doktor: Aha, já jsem si myslel, že se pan hroch má strach.

Pelikán: Ale kdež, takové veliké zvíře ani neví, co to strach je.

Doktor: Tak se do toho pustíme. Sestřičko podejte mi injekční stříkačku.

Vypravěč: Když hroch uviděl jak sestřička podává panu doktorovi injekční stříkačku, zbledl jako stěna.

Doktor: Co to? Proč je ten hroch bílý? Má být přece šedý. Bílé mohou být myši, ale hroch?

Pelikán: To je pane doktore zvláštní hroch, to je bílý hroch a takový je jen jeden.

Doktor: Ale před chvílí byl ještě šedý.

Pelikán: Ano, chvíli je šedý a chvíli bílý, proto je tak vzácný.

Doktor: Dobře, když je to tak vzácný hroch, dáme si na injekci záležet. Podíváme se, kam injekci pícheme. To je nepříjemné, to je nepříjemné, tady, na zádech je kůže moc tlustá. Musím najít nějaké jiné místo, kam bych mohl injekci píchnout. Ale, ale, ať hledám jak hledám, tenkou kůži nevidím. Je mi líto, nedá se nic dělat, máte hroší kůži, zlomil bych si jehlu, nemohu vám píchnout injekci, nezlobíte se?

Vypravěč: Hroch vykulil na pana doktora oči, zamrkal a pak začal tančit po ordinaci a volal.

Hroch: Proč bych se zlobil? Nic se nestalo, nashledanou.

Vypravěč: Hroch byl šťastný a běžel rovnou na koupaliště, kde se smál a radoval. Uběhl nějaký čas a hroch se jednoho krásného dne probudí a nevěří svým očím.

Hroch: Co to? Já jsem celý žlutý? A úplně všude. Kdybych byl bílý, mohlo by to znamenat, že mám strach, ale proč jsem žlutý? Musím se někoho zeptat. Půjdu na koupaliště.

Vypravěč: Bylo z toho velké pozdvižení, žlutý hroch, to tu ještě nebylo, každý si ho prohlížel a ptal se, kde vzal tak krásnou barvu.

Krokodýlí: to bude nejspíš lak, náš koupací míč vypadá stejně.

Rosničky: To je spíš krém na opalování.

Husy: To už máme dávno za sebou, takhle žluté jsme byly, když jsme byly úplně maličké.

Pelikán: Vy jste ale husy! To s tím nemá nic společného, tohle vypadá spíš jako nějaká nemoc. Pojd' hrochu, odvedu tě k doktorovi.

Vypravěč: Pelikán se osušil a šel s hrochem do ordinace pana doktora.

Pelikán: Dobrý den pane doktore. Podívejte se prosím na pana hroch, on je najednou úplně celý žlutý.

Doktor: To je docela možné, je to přece velice vzácný hroch, chvíli je šedý, chvíli bílý, proč by nemohl být žlutý?

Hroch: Já ale nejsem žádný vzácný hroch, to byl všechno nesmysl, bílý jsem byl proto, že jsem se bál očkování.

Doktor: Tak takhle to tedy je, jste tedy obyčejný hroch, který nebyl očkován a teď jste dostal žloutenku. Žloutenka je nemoc velice zlá, musíte ihned do postele.

Vypravěč: A tak se hroch ocitl v posteli, ani nevěděl jak, měl po koupání, musel polykat prášky, seděla u něho sestřička a měřila mu teplotu.

Hroch: To je ale hrozné,takhle tady ležet, když jsou všichni na koupališti, hrají si s balonem a poslouchají gramofon s veselými písničkami. Sestřičko, nemohla byste mi vyprávět aspoň pohádku?

Sestřička: Dobře, pane hrochu, tak si pěkně lehněte a poslouchejte, pohádka začíná.Byl jednou jeden hroch a ten měl hrozný strach z očkování.....

Příprava na hodinu Čtení. Motivační hodina k další hodině Prvouky na téma: Péče o zdraví a Zdravotnická zařízení v naší obci.

Třída: 3.A

Téma: Péče o zdraví.

Výchovně-vzdělávací cíl: Formou dramatizace pohádky žáky zmotivovat k příští hodině Prvouky. Vyjádřit pomocí různých hud. nástrojů a pomůcek určité situace z pohádky. Rozvoj přátelských vztahů, pomoc kamarádovi v nouzi. Seznámit děti s tím, že strach není žádná ostuda ale přirozená lidská záležitost. Žáci si pomocí dramatizace uvědomí, že pokud se druhý bojí, potřebuje správnou pomoc strach překonat a ne posměch. Navodit přátelskou atmosféru v hodině.

Obsah: Dramatizace pohádky M. Macourka O hrochovi, který se bál očkování.

Činnosti žáků: barevné vyznačení svých rolí v textu, dramatizace pohádky, vyjádření určitých situací pomocí hud. nástrojů a převleků. Vyjádření vlastního názoru k situaci v pohádce, hledání správného řešení.

Pomůcky: Texty s příběhem, dřívka, triangel, bubínek, žlutý nafukovací míč, dle možností šedý, bílý a žlutý plášť nebo čepičky.

Pracovní postup:

I. Úvodní část: Uklidnění dětí, pozdrav.

II. Hlavní část:

Motivace:

1. Ukázka knihy M. Macourka, Pohádky - rozhovor o ilustracích a. Borna a o pohádkách M. Macourka.

2. Seznámení žáků s upraveným textem M. Macourka z knihy Pohádky. Společné přečtení pohádky O hrochovi, který se bál očkování. Rozhovor o pohádce, o postavách, které v ní vystupují, o jejich vlastnostech.

3. Dramatizace pohádky.

A) Rozdělení rolí žákům tak, aby byli všichni aktivně zapojeni do hry.

B) Rozhovor o možnostech vyjádření určitých situací v pohádce a o využití připravených pomůcek (krokodýlí hra s míčem, barvy hrocha – plášť, gramofon rosníček- dřívka, triangel, bubínek).

C) Barevné vyznačení svých rolí v textu.

D) Organizace ve třídě, pokud někteří žáci právě nevystupují, stávají se aktivními diváky, kteří musí sledovat ,kdy budou vystupovat.

2. Vlastní hra.

3. Hodnocení v kroužku na koberci. Rozhovor o hrochovi, který se bál, o pomoci jeho kamaráda pelikána, o tom, jakým způsobem by se děti snažily pomoci hrochovi a o lži, kterou pelikán použil. Názory dětí, diskuse.

III. Závěrečná část:

4. Závěrečné shrnutí a hodnocení. Pochvala. Připomenutí, že se k pohádce vrátíme v další hodině Prvouky.

Příprava na vyučovací hodinu Prvouky se zařazením metod dramatické výchovy a s využitím mezipředmětových vztahů (Literární výchova).

Tématický celek: Člověk a zdraví. Naše obec.

Učivo: Péče o zdraví. Zdravotnická zařízení v naší obci. Důležitá telefonní čísla.

Výchovně-vzdělávací cíl: Na základě dosavadních znalostí žáků o zdravotní péči a o zdravotnických zařízeních v naší obci formou rozhovoru a dramatizace tyto znalosti rozšířit a prohloubit. Žáci určí, jaká zdravotnická zařízení máme v naší obci. Seznámí se s důležitostí pravidelných preventivních prohlídek a očkování. Na základě dramatizace se pokusí správně přivolat první pomoc.

Pojmy: pacient, lékař, zdravotní sestra, očkování, očkovací průkaz, prevence, preventivní prohlídka, zdravotní středisko, odborný lékař- specialista, Záchraná služba.

Činnosti žáků: *hra: **Poznej, jakého lékaře jsem navštívil** – práce ve skupinkách, žáci bez mluvení předvedou návštěvu lékaře odborníka, ostatní zapisují název specialisty nebo oddělení.

(oční lékař, chirurg, laboratoř, dětský lékař – praktický, zubní lékař, rentgen, kožní lékař..)

* Scénky: **U lékaře** – úkolem žáků je napodobit návštěvu lékaře (skupinky, rozdělení rolí – sestra, lékař, pacient, rodič. Ostatní hodnotí, co bylo správně, co by mělo být jinak, co k lékaři nepatří.

Přivolání první pomoci - předvedení jak přivolat První pomoc

- vyplnění pracovních listů

Pomůcky: kartičky s názvy odborných lékařů, pracovní listy, papír, tužka, model telefonu, kartičky s hrochem.

Pracovní postup:

I. **Úvodní část:**

Uklidnění třídy, pozdrav, přemístění na koberec, písnička Když jsem byl malučký. (2 min.)

II. **Hlavní část :** (na koberci, v zadní části třídy)

1.Motivace: Připomenutí děje pohádky z předešlé hodiny Čtení , M. Macourek , O hrochovi, který se bál očkování.Navázání na diskusi o hrochovi a o pomoci jeho kamarádů přemoci strach. Vlastní zkušenosti dětí. (3 min.)

2.Hádanka: Co držím v ruce? (Očkovací průkaz).Seznámení s obsahem, co se do průkazu zapisuje. (10 min.)

Vyvozovací rozhovor:

Otázky a odpovědi:

- a) Kdo je pacient?
- b) Víte děti, proč je očkování tolik důležité a kde probíhá?
- c) Víte proti jakým nemocem jste očkováni a pokud ne, kde to můžete zjistit?

- d) Co ještě lékaři zapisují do očkovacího průkazu?
- e) Víte, kde má ordinaci váš dětský lékař nebo lékařka a jak se jmenují?
- f) K jakému lékaři ještě pravidelně docházíte a proč?
- g) Znáte ještě jiná lékařská zařízení a víte s jakými potížemi do nich pacienti dochází?
- h) Jaká lékařská zařízení máme v naší obci?
- i) Kde je nejbližší nemocnice?
- j) Jaké je telefonní číslo první pomoci?
- k) Kdy voláme První pomoc? Jaké důležité údaje musíme říci, voláme-li První pomoc?
- l) Jak byste pomohli hrochovi překonat strach z očkování?
- m) Co pomohlo vám, pokud jste se báli?

3. Dramatizace:

Rozdělení do skupinek po čtyřech žácích (5 skupinek). Jeden ze skupinky vytáhne z kouzelné „lékařské“ krabičky lísteček s názvem lékaře – specialisty.(15 min.)

Hádanky: Vzpomeňte si , o kterých lékařích specialistech jsme si povídali a pokuste se s kamarády předvést bez mluvení práci tohoto lékaře.(zubař, praktický lékař, oční lékař, chirurg, atd.) Úkolem ostatních skupinek bude odhalit, o kterého lékaře se jedná a zapsat si na lísteček.Po skončení hry rozprava o tom, podle čeho žáci poznali lékaře odborníka.Za každou správnou odpověď si skupinka zapíše bod. Po vyhodnocení získávají nejlepší skupinky obrázek hrocha, který si mohou do příští hodiny vybarvit podle toho, jak náš hroch v pohádce měnil barvy.

Scénky: Předved'te s kamarády vaši **návštěvu lékaře**. Rozdělení rolí, (lékař, sestra, pacient, rodič). úkolem ostatních je sledovat zda skupinka nezapomněla na např. pozdrav, očk. průkaz.....

Přivolání První pomoci – číslo vytočit na modelu telefonu, říci co se stalo, místo, adresu, jméno...Připomenutí, že První pomoc můžeme přivolat z každé telefonní budky zdarma, upozornit na nebezpečí při zneužití této služby.

4. Upevňování a procvičování probraného učiva: (přesunutí do lavic). (10 min.)

Práce s pracovními listy.(viz. příloha). Společná práce. Na závěr samostatné řešení čtyřsměrky. Společné přečtení tajeňky (Pečujeme o své zdraví.)

Domácí úkol: Zjistí a zapiš do sešitu jméno, příjmení a telefonní číslo svého dětského lékaře, lékařky.

III. Závěrečná část: (5 min.)

Shrnutí základních poznatků (společné přečtení vyplněných pracovních listů), seznámení s činnostmi v příští hodině Prvouky (vycházka ke zdravotnímu středisku), hodnocení činnosti žáků, pochvala.

Pracovní list

1. Doplně chybějící slova. Využij nabídky pod textem.

Ve Skutči máme, kde se nacházejí

těchto lékařů:,
.....,

Je zde také a služba.

K ostatním odborníkům musíme dojíždět do nebo do

Nejbližší nemocnice je v

Nabídka: Chrudim, Hlinska, Chrudim, zdravotní středisko, ordinace, dětský lékař, lékař pro dospělé, lékárna, oční lékař, zubní lékař, kožní lékař, pohotovostní.

2. Vyluště slova v přesmyčkách a doplň je do vět.

Léčící se nemocný člověk je **AEPICNT**

Jedním ze způsobů, jak předcházet nemocem jsou pravidelné

prohlídky. **PRVENITVEVÍN**

Účinnou obranu našeho organismu proti různým nebezpečným nemocem (neštovice, žloutenka,

chřipka ...) nám zajišťuje pravidelné, **KOČOÁVÍN,**

keré **KARĚLI** zapisují do

..... **OKČOCÍAVOH RPŮAKUZ**

Telefonní číslo První pomoci je **515**

3. Čtyřsměrka. Najdi slova z nabídky a vybarvi je. Ze zbývajících písmen slož tajenku.

Í	V	A	R	D	Z	P	E
N	T	N	E	I	C	A	P
Á	A	R	T	S	E	S	R
V	Č	Á	U	J	E	M	Ů
O	E	K	O	S	V	É	K
K	L	É	K	A	Ř	Z	A
Č	D	L	R	A	V	Í	Z
O	R	D	I	N	A	C	E

Nabídka: lékař, očkování, ordinace, průkaz, zdraví, sestra, lékárna, pacient.

Tajenka:

1. Dopln chybějící slova. Využij nabídky pod textem.

Pracovní list – řešení.

Zdravotní středisko ordinace
Ve Skutči máme , kde se nacházejí
Dětský lékař lékař pro dospělé
těchto lékařů: ,
zubní lékař oční lékař kožní lékař
..... ,
lékárna pohotovostní
Je zde také a služba.
Hlinska Chrudimi
K ostatním odborníkům musíme dojíždět do nebo do
Chrudimi
Nejbližší nemocnice je v

Nabídka: Chrudimi, Hlinska, Chrudimi, zdravotní středisko, ordinace, dětský lékař, lékař pro dospělé, lékárna, oční lékař, zubní lékař, kožní lékař, pohotovostní.

2. Vylušti slova v přesmyčkách a doplň je do vět.

pacient

Léčící se nemocný člověk je **AEPICNT**
preventivní

Jedním ze způsobů, jak předcházet nemocem jsou pravidelné

prohlídky. **PRVENITVEVÍN**

Účinnou obranu našeho organismu proti různým nebezpečným nemocem (neštovice, žloutenka,

očkování

chřipka ...) nám zajišťuje pravidelné , **KOČOÁVÍN**,
lékaři očkovacího průkazu

kteří **KARĚLI** zapisují do

OKČOCÍAVOH RPŮAKUZ

155

Telefonní číslo První pomoci je **515**

3. Čtyřsměrka. Najdi slova z nabídky a vybarvi je. Ze zbývajících písmen slož tajenku.

Í	V	A	R	D	Z	P	E
N	T	N	E	I	C	A	P
Á	A	R	T	S	E	S	R
V	Č	Á	U	J	E	M	Ů
O	E	K	O	S	V	É	K
K	L	É	K	A	Ř	Z	A
Č	D	L	R	A	V	Í	Z
O	R	D	I	N	A	C	E

Nabídka: lékař, očkování, ordinace, průkaz, zdraví, sestra, lékárna, pacient.

Pečujeme o své zdraví

Tajenka:

